

B.A. Semester-5 (CBCS) (Rep.) Examination
CC-305

Political Science
(Panchayat Raj in India)

Time : 2-30 Hours]

November-2025

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ બળવંતરાય મહેતા અહેવાલની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
નવો પંચાયત ધારા વિશે નોંધ લખો.
- ૨ તાલુકા પંચાયતના કાર્યો કયા છે? ૧૪
અથવા
જિલ્લા પરિષદની રચના અને કાર્યોની ચર્ચા કરો.
- ૩ પંચાયતમાં પક્ષોની ભૂમિકા તપાસો. ૧૪
અથવા
કેન્દ્ર સરકાર અને પંચાયત વચ્ચે શું સંબંધ છે?
- ૪ પંચાયતમાં સ્ત્રીઓની સમસ્યાની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
પંચાયતી રાજ વિશે ગાંધીજીના વિચારોની સમીક્ષા કરો.
- ૫ ખરું/ખોટું લખો. (કોઈપણ સાત) : ૧૪
(૧) અશોક મહેતા સમિતિની રચના ૧૯૫૮માં થઈ હતી.
(૨) બળવંતરાય મહેતા એ દ્વિસ્તરીય માળખાની વાત કરી.
(૩) સ્થાનિક સરકારને બંધારણીય દરજ્જો ૧૯૮૪મા મળ્યો.
(૪) ગ્રામ પંચાયતનું મુખ્ય કાર્ય પાણી પુરવઠો છે.
(૫) તાલુકા પંચાયતનું આવકનું સાધન કર છે. (ટેક્સ)
(૬) BDO નો અર્થ બોર્ડ ઓફ ડાયરેક્ટર છે.
(૭) પંચાયતમાં પક્ષોની દરમ્યાનગીરી ન હોવી જોઈએ.
(૮) કેન્દ્ર સરકાર પંચાયતને ગ્રાંટ નથી આપતું.
(૯) ચૂંટાયેલા સભ્યો અને ઓફિસર વચ્ચે હંમેશા સારા સંબંધ હોય છે.
(૧૦) પંચાયતમાં સ્ત્રીઓ માટે કોઈ આરક્ષણ નથી.
(૧૧) ગાંધીજી સર્વોદયમાં માનતા હતા.
(૧૨) પંચાયતની મુખ્ય સમસ્યા નાણાંનો અભાવ છે.

0611E1070-2

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the right indicate Full Marks.
(2) All questions are compulsory.

- 1 Discuss Balwant Rai Mehta report in detail. 14
OR
Write a note on New Panchayat Act.
- 2 What are the functions of Taluka Panchayat. 14
OR
Discuss the composition and function of Zila Parishad.
- 3 Examine the role of Parties in Panchayat. 14
OR
What is the relation between Centre and Panchayat.
- 4 Discuss the problems of Women in Panchayat. 14
OR
Analyse Gandhi's views on Panchayat Raj.
- 5 Write True or False (Any seven) : 14
- (1) Ashok Mehta Committee was formed in 1958.
 - (2) Balwant Rai Mehta suggested TwoTier system.
 - (3) Local govt. got constitutional recognition in 1994.
 - (4) The main function of Village Panchayat in water supply.
 - (5) The source of finance of Block Panchayat is Tax.
 - (6) BDO means Board of Directors.
 - (7) Parties should not interfere in Panchayat.
 - (8) Centre do not give grant to the Panchayat.
 - (9) There is always good relation between elected members and officers.
 - (10) Women have no representation in Panchayat.
 - (11) Gandhi believed in Sarvodaya.
 - (12) Majer problem of Panchayat is lack of funds.
-